

Lánasjóður sveitarfélaga ohf.

Samandreginn árshlutareikningur 30. júní 2025

Lánasjóður sveitarfélaga ohf.
Kennitala: 580407-1100
Borgartún 30
105 Reykjavík

Efnisyfirlit	Bls.
Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra	3
Könnunaráritun óháðs endurskoðanda	6
Rekstrarreikningur og yfirlit um heildarafkomu	7
Efnahagsreikningur	8
Eiginfjáryfirlit	9
Sjóðstreymisyfirlit	10
Skýringar	11-29

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra

Lánasjóður sveitarfélaga ohf. er lánaþyrftæki, sem starfar eftir lögum um sjóðinn nr. 150/2006, hlutafélagalögum nr. 2/1995, lögum um fjármálaþyrftæki nr. 161/2002 og er undir eftirliti Fjármálaeftirlits. Meginhlutverk Lánasjóðsins er að tryggja íslenskum sveitarfélögum, stofnunum þeirra og fyrirtækjum lánsfé á hagstæðum kjörum með veitingu lána eða ábyrgða. Útlán sjóðsins takmarkast við verkefni sem hafa almenna efnahagslega þýðingu.

Lánasjóðurinn gefur út skuldabréf sem hafa verið tekin til viðskipta í kauphöll Nasdaq Iceland hf. og er viðskiptavakt með meirihluta bréfanna.

Afkoma

Samkvæmt rekstrarreikningi nam hagnaður tímabilsins 1.137 milljónir króna samanborið við 1.132 milljónir króna á sama tíma árið 2024. Almennur rekstrarkostnaður jókst um tæplega 9% á milli tímabila. Meðal ársverk sjóðsins eru 3 líkt og fyrri ár. Hagnaður tímabilsins er færður meðal eigin fjár.

Eigið fé sjóðsins nemur 25,9 milljörðum króna á móti 24,8 milljörðum króna í árslok 2024 og hefur hækkað um tæp 5% á tímabilinu. Vegið eiginfjárlutfall Lánasjóðsins er 364% miðað við stöðu útlána þann 30. júní 2025 og var 361% í árslok 2024, með nýtingu á mildunarákvæði við eiginfjárlútreikning. Á aðalfundi sjóðsins, 20. mars 2025, var ákveðið að greiða ekki út arð vegna hagnaðar 2024 til að styrkja stöðu sjóðsins og tryggja vöxt eigin fjár.

Heildareignir sjóðsins í lok tímabilsins voru 219 milljarðar króna á móti 211 milljörðum króna í árslok 2024. Útlán og kröfur sjóðsins námu 207 milljörðum króna í lok tímabilsins samanborið við 200 milljarðar króna í árslok 2024. Á tímabilinu hefur sjóðurinn veitt 9,4 milljarða króna í ný útlán samanborið við 7,4 milljarða króna á sama tímabili árið áður.

Lánasjóðurinn fjármagnar lánveitingar sínar með útgáfu skuldabréfa á innlendum markaði. Á tímabilinu hélt sjóðurinn sex útboð í flokkunum, LSS390303 og LSS151155. Heildarsöluvirði þeirra útboða voru 9,4 milljarðar króna. Til samanburðar voru fyrir sama tímabil árið 2024 haldin þrjú útboð og var heildarsöluvirði þeirra útboða 6,5 milljarðar króna. Heildar útgefið nafnverð í skuldabréfaflokki LSS390303 er 38,8 milljarðar króna í lok tímabilsins og 35,7 milljarða króna í flokki LSS151155.

Útlán til sveitarfélaga á tímabilinu voru í samræmi við áætlanir sjóðsins. Útgáfuáætlun tímabilsins gerði ráð fyrir 9 - 11 milljörðum króna á fyrri hluta ársins 2025 og sömu fjárhæðir á seinni hluta ársins, samtals 18 - 22 milljarðar króna.

Heildarútgefið nafnverð í grænum skuldabréfaflokki LSS040440 GB var 7,4 milljarðar króna í lok tímabilsins. Með útgáfu á grænum skuldabréfum vill Lánasjóðurinn styðja við framgang umhverfisbætandi verkefna hjá sveitarfélögum og bjóða þeim upp á vænlega fjármögnunarkosti í þeim efnum. Lánasjóðurinn hyggst gefa út framvinduskýrslu grænna útlána fyrir lok ágúst 2025 þar sem tekinn er saman umhverfislegur ávinningur þeirra verkefna sem sjóðurinn fjármagnaði með grænum lánveitingum á síðasta ári. Ekkert grænt lán hefur verið veitt til sveitarfélaga það sem af er árinu 2025.

Hluthafar sjóðsins eru 62. Lánasjóðurinn er í eigu allra sveitarfélaga landsins. Reykjavíkurborg er eini hluthafinn sem á meira en 10% í sjóðnum með 17,5% hlut en samtals eiga 10 stærstu hluthafar sjóðsins 56%. Nánari sundurliðun hluthafa sjóðsins má finna í skýringu 31.

Áhættuþættir

Eiginfjárlutfall

Markmið með stýringu á eigin fé er að sjóðurinn hafi ávallt yfir að ráða nægu eigin fé til að vega á móti undirliggjandi áhættuþáttum í rekstri. Eiginfjárgrunnur sjóðsins samanstendur eingöngu af hlutafé, lögbundnum varasjóði og óráðstöfuðu eigin fé. Lágmarks eigið fé samkvæmt 84. gr. laga um fjármálaþyrftæki nr. 161/2002 er 8% af áhættuvegnum eignum. Til viðbótar ber fjármálaþyrftækjum að nota viðeigandi eiginfjárlauka til að bæta eiginfjárlstöðu sína til viðbótar við lágmarks eigið fé og vera þannig betur í stakk búin til að takast á við áföll í rekstri eða sveiflur í hagkerfinu. Samkvæmt ákvörðun Seðlabankans þá ber Lánasjóðnum að binda til viðbótar við 8% lágmarks eiginfjárlutfall, 2,5% í verndunarauka af áhættugrunni og 2,5% í sveiflujöfnunarauka. Eiginfjárlkrafa þann 30. júní 2025 er 13%.

Áhættupættir, frh.

Eiginfjárlutfall, frh.

Lánasjóðurinn nýtir sér mildunarákvæði við eiginfjárluttreikninga vegna lögbundinnar sérstöðu sjóðsins. Samkvæmt 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 geta sveitarfélög veitt sjóðnum veð í tekjum sínum vegna lána sem þau taka hjá sjóðnum og vegna ábyrgða sem þau veita honum samkvæmt 1. og 2. mgr. 69. gr. sömu laga. Við beitingu mildunar fái umræddar áhættuskuldbindingar, að því marki sem veð er fyrir hendi, áhættuvog eins og íslenska ríkið, þ.e. 0% vegna lána í íslenskum krónum.

Fjárhagsstaða Lánasjóðsins er sterk og var vegið eiginfjárlutfall Lánasjóðsins 364% miðað við stöðu útlána þann 30. júní 2025 og var 361% í árslok 2024, með nýtingu á mildunarákvæði við eiginfjárluttreikning. Án mildunar er vegið eiginfjárlutfall 54,4% en var 53,8% í árslok 2024.

Nánari umfjöllun um eiginfjárlutfall sjóðsins má finna í skýringu 28.

Veð í tekjum

Í 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 er sveitarfélögum heimilað að veita Lánasjóðnum veð í tekjum sínum sem tryggingu fyrir lánum sem þau taka hjá sjóðnum og ábyrgðum sem þau veita. Stefna Lánasjóðsins er að krefjast slíks veðs í tekjum. Þann 30. júní 2025 voru öll langtímalán til sveitarfélaga og fyrirtækja í þeirra eigu með veð í tekjum sveitarfélaga.

Útlánaáhætta

Þann 30. júní 2025 voru engar áhættuskuldbindingar gagnvart viðskiptavinum flokkaðar sem stórar áhættuskuldbindingar hjá Lánasjóðnum. Útlán til sveitarfélaga eru skilgreind sem stórar áhættuskuldbindingar í samræmi við reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 575/2013 ef heildarskuldbindingar gagnvart einu sveitarfélagi (og dótturfélögum sveitarfélagsins) að teknu tilliti til frádráttar fara yfir 10% af eiginfjárgrunni. Vegna ákvörðunar Lánasjóðsins að nýta sér viðkomandi mildunarákvæði vegna lána til sveitarfélaga sem tryggð eru með veði í tekjum, fá umræddar áhættuskuldbindingar, áhættuvog eins og íslenska ríkið, þ.e. 0% vegna lána í íslenskum krónum. Án mildunar væru sjö áhættuskuldbindingar til staðar hjá Lánasjóðnum í lok tímabilsins, samanborið við átta í árslok 2024.

Lausafjárstýring

Lausafjárstýring Lánasjóðsins leggur áherslu að fjárfesta í áhættulitlum fjárfestingum, líkt og ríkisskuldabréfum og ríkisvixlum, peningamarkaðsinnlánum og verðbréfasjóðum. Lausafjárlutfall sjóðsins er sterkt en samkvæmt reglum Seðlabankans nr. 1520/2022 þá er innleitt 50% lágmarks lausafjárlutfall í íslenskum krónum. Lausafjárlutfall sjóðsins í lok tímabilsins var 5.345% en var 320% í árslok 2024 og skýrist af hærri lausafjárforða og lægra útlfæðis í lok tímabils samanborið við árslok 2024.

Nánari umfjöllun um áhættustýringu sjóðsins er að finna í skýringu 4.

Efnahagsþættir

Eins og á síðasta ári hefur tímabilið einkenst af mikilli verðbólgu og háum vöxtum. Ársverðbólgan mældist mest 4,8% í ársbyrjun en var 4,2% í lok tímabils. Stýrivextir hafa lækkað um 1% á tímabilinu og eru 7,5% eftir síðustu lækkun í maí 2025.

Á síðasta ári tók í gildi ákvörðun Seðlabankans um hækkun sveiflujöfnunarauka fjármálafyrirtækja úr 2% í 2,5% á áhættugrunni vegna innlendra áhættuskuldbindinga. Eiginfjárfraða á Lánasjóðinn miðað við 30. júní 2025 er 13%.

Ávöxtunarkrafa lengri ríkisskuldabréfa hefur hækkað á markaði á síðustu árum, sem hefur leitt til hærri ávöxtunarkröfu á skuldabréfaflokkum Lánasjóðsins. Útlánavextir til sveitarfélaga eru þar af leiðandi hærri á nýjum lánum til sveitarfélaga. Útlán til sveitarfélaga á tímabilinu voru samkvæmt áætlun sjóðsins, líkt og nefnt var hér að framan.

Nánari umfjöllun um efnahagsþætti er að finna í skýringu 2.

Stjórnarhættir

Stjórn Lánasjóðsins hefur tileinkað sér góða stjórnarhætti og fylgir nýjustu útgáfu af "Leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja" sem Viðskiptaráð Íslands, Nasdaq Iceland hf. og Samtök atvinnulífsins gáfu út árið 2021. Lánasjóðurinn fékk viðurkenningu sem fyrirmyndarfyrirtæki í góðum stjórnarháttum í ágúst 2024, sambærilegt og síðustu ár. Umsjónaraðili viðurkenningarferils er Stjórnvísir. Það er hlutverk stjórnar að gæta þess að sjóðurinn sé rekinn í samræmi við lög og reglur sem um hann gilda á hverjum tíma. Meginhlutverk sjóðsins er að útvega sveitarfélögum lánsfjármagn á sem hagstæðustu kjörum.

Í stjórn sjóðsins sitja fimm aðalmenn og hefur hver og einn þeirra tilgreindan varamann, sem kjörnir eru á aðalfundi sjóðsins. Kynjahlutfall í aðalstjórn uppfyllir ákvæði laga um kynjahlutfall í stjórnnum fyrirtækja. Allir stjórnarmenn eru óháðir starfsemi Lánasjóðsins.

Stjórn Lánasjóðsins ber ábyrgð á að til staðar sé virkt innra eftirlit til samræmis við lög og settar reglur. Lánasjóðurinn leggur áherslu á að verklag sé skjalfest, áhættur séu greindar og metnar, eftirlitsaðgerðir skilgreindar til að mæta viðkomandi áhættum og þannig draga úr áhrifum viðkomandi áhættupátta. Stjórn Lánasjóðsins gerir samning um árlega úttekt á innra eftirliti Lánasjóðsins. Stjórn Lánasjóðsins skipar endurskoðunarnefnd sem hefur það hlutverk að hafa eftirlit með vinnuferlum við gerð reikningsskila, endurskoðun á ársreikningi, fyrirkomulagi og virkni áhættustýringar, innra eftirlits og innri endurskoðunar. Einnig skal endurskoðunarnefnd leggja mat á óhæði endurskoðanda og hafa eftirlit með störfum hans.

Áritun og yfirlýsing stjórnar og framkvæmdastjóra

Samandreginn árshlutareikningur Lánasjóðs sveitarfélaga ohf. vegna fyrstu sex mánaða ársins 2025 er gerður á grundvelli áframhaldandi rekstrarhæfis í samræmi við alþjóðlegan reikningsskilastaðal IAS 34, eins og hann hefur verið samþykktur af Evrópusambandinu, ákvæði ársreikningalaga nr. 3/2006, laga um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002 og ákvæði reglna þar að lútandi.

Samkvæmt bestu vitneskju stjórnar og framkvæmdastjóra gefur samandreginn árshlutareikningur sjóðsins glögga mynd af eignum, skuldum og fjárhagsstöðu 30. júní 2025 og rekstrarafkomu sjóðsins vegna fyrstu sex mánaða ársins 2025.

Stjórn Lánasjóðs sveitarfélaga ohf. og framkvæmdastjóri staðfesta hér með samandreginn árshlutareikning sjóðsins fyrir fyrstu sex mánuði ársins 2025 með undirritun sinni.

Reykjavík, 21. ágúst 2025

Kristinn Jónasson, stjórnarformaður
Fannar Jónasson
Guðmundur Baldvin Guðmundsson
Halldóra Káradóttir
Íris Róbertsdóttir

Óttar Guðjónsson, framkvæmdastjóri

Könnunaráritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og hluthafa Lánasjóðs sveitarfélaga ohf.

Inngangur

Við höfum kannað meðfylgjandi samandreginn árshlutareikning Lánasjóðs sveitarfélaga ohf. fyrir tímabilið 1. janúar til 30. júní 2025, sem hefur að geyma rekstrarreikning og yfirlit um heildarafkomu, efnahagsreikning, eiginfjárfirlit, sjóðstreymisfirlit og skýringar.

Stjórn og framkvæmdastjóri Lánasjóðs sveitarfélaga eru ábyrg fyrir gerð og glöggri framsetningu árshlutareikningsins í samræmi við alþjóðlegan staðal um árshlutareikninga, IAS 34. Ábyrgð okkar felst í ályktun okkar um árshlutareikninginn sem byggir á könnuninni.

Umfang könnunar

Könnun okkar var unnin í samræmi við alþjóðlegan staðal ISRE 2410 um *Könnun óháðs endurskoðanda* á árshlutareikningum. Könnun árshlutareiknings felur í sér fyrirspurnir, einkum til starfsmanna sem eru ábyrgir fyrir fjármálum og reikningsskilum, ásamt greiningum og öðrum könnunaraðgerðum. Könnun er talsvert umfangsminni en endurskoðun sem unnin er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla og er því ekki víst að við fáum vitneskju um öll mikilvæg atriði sem gætu komið í ljós við endurskoðun. Þar af leiðandi látum við ekki í ljós álit á árshlutareikningnum.

Ályktun

Við könnun okkar kom ekkert fram sem bendir til annars en meðfylgjandi samandreginn árshlutareikningur sé í öllum meginatriðum í samræmi við IAS 34 "Árshlutareikningar".

Reykjavík, 21. ágúst 2025

KPMG ehf.

Hrafnhildur Helgadóttir
Löggiltur endurskoðandi

Rekstrarreikningur og yfirlit um heildarafkomu

1. janúar til 30. júní 2025

	Skýr.	2025 1.1.-30.6.	2024 1.1.-30.6.
Hreinar vaxtatekjur			
Vaxtatekjur og verðbætur		7.794.306.843	9.035.690.791
Vaxtagjöld og verðbætur		(7.032.933.489)	(8.197.889.986)
Hreinar vaxtatekjur samtals	5	<u>761.373.354</u>	<u>837.800.805</u>
Aðrar rekstrartekjur			
Hreinar tekjur af fjáreignum tilskildum á gangvirði	6	624.145.520	444.301.324
Hreinar tekjur af fjáreignum tilgreindum á gangvirði	7	(85.569.762)	288.794
Hreinn gjaldeyrismunur	8	(5.770.643)	(6.569.066)
Virðisrýrnun útlána til viðskiptavina	16	<u>(1.297.924)</u>	<u>(921.359)</u>
Aðrar rekstrartekjur samtals		<u>531.507.191</u>	<u>437.099.693</u>
Hreinar rekstrartekjur		1.292.880.545	1.274.900.498
Almennur rekstrarkostnaður			
Laun og launatengd gjöld	9	59.576.252	55.167.718
Kostnaður vegna verðbréfaútgáfu	10	38.598.088	35.463.409
Árgjöld og eftirlitsgjöld FME		11.932.000	10.692.000
Annar rekstrarkostnaður	11	<u>45.628.889</u>	<u>41.578.723</u>
Almennur rekstrarkostnaður samtals		<u>155.735.229</u>	<u>142.901.850</u>
Hagnaður og heildarafkoma tímabilsins		<u><u>1.137.145.316</u></u>	<u><u>1.131.998.648</u></u>
Hagnaður á hlut			
Grunnhagnaður og þynntur hagnaður á hlut	12	0,23	0,23

Skýringar á blaðsíðum 11 til 29 eru óaðskiljanlegur hluti af árshlutareikningi sjóðsins.

Efnahagsreikningur 30. júní 2025

	Skýr.	30.6.2025	31.12.2024
Eignir			
Ríkisskuldabréf og ríkisvixlar	13	8.280.771.279	7.435.412.449
Markaðsverðbréf og skuldabréf	14	3.852.874.776	2.762.143.446
Útlán og kröfur á lánastofnanir	15	466.299.823	558.026.773
Útlán og kröfur á viðskiptavini	16	206.655.847.673	200.021.463.607
Rekstrarfjármunir	17	65.379.885	66.314.306
Aðrar eignir	18	37.727.837	31.945.791
Eignir samtals		<u>219.358.901.273</u>	<u>210.875.306.372</u>
Skuldir			
Verðbréfaútgáfa	21	190.379.005.594	182.957.174.035
Aðrar langtímalántökur	22	2.696.992.371	2.731.058.504
Afleiðusamningar	24	197.047.277	178.257.475
Skammtímalántökur	25	14.734.591	71.821.369
Lífeyrisskuldbinding	26	124.416.989	127.891.717
Aðrar skuldir	27	16.231.911	15.776.048
Skuldir samtals		<u>193.428.428.733</u>	<u>186.081.979.148</u>
Eigið fé			
Hlutfé		5.000.000.000	5.000.000.000
Bundinn varasjóður		1.395.353.954	1.327.664.300
Óráðstafað eigið fé		19.535.118.586	18.465.662.924
Eigið fé samtals	28	<u>25.930.472.540</u>	<u>24.793.327.224</u>
Skuldir og eigið fé samtals		<u>219.358.901.273</u>	<u>210.875.306.372</u>

Skýringar á blaðsíðum 11 til 29 eru óaðskiljanlegur hluti af árshlutareikningi sjóðsins.

Eiginfjáryfirlit 1. janúar til 30. júní 2025

	Hlutfé	*Bundinn varasjóður	Óráðstafað eigið fé	Samtals
Breytingar á eigin fé 2025				
Eigið fé 1. janúar	5.000.000.000	1.327.664.300	18.465.662.924	24.793.327.224
Hagnaður tímabilsins			1.137.145.316	1.137.145.316
Bundin óinnleyst gangvirðisbreyting		67.689.654	(67.689.654)	0
Eigið fé 30. júní	5.000.000.000	1.395.353.954	19.535.118.586	25.930.472.540
Breytingar á eigin fé 2024				
Eigið fé 1. janúar	5.000.000.000	1.344.938.541	16.378.387.753	22.723.326.294
Hagnaður janúar - júní			1.131.998.648	1.131.998.648
Bundin óinnleyst gangvirðisbreyting		15.680.603	(15.680.603)	0
Eigið fé 30. júní	5.000.000.000	1.360.619.144	17.494.705.798	23.855.324.942
Hagnaður júlí - desember			938.002.282	938.002.282
Bundin óinnleyst gangvirðisbreyting		(32.954.844)	32.954.844	0
Eigið fé 31. desember	5.000.000.000	1.327.664.300	18.465.662.924	24.793.327.224

* Bundinn varasjóður samanstendur af lögbundnum varasjóði og bundinni óinnleystri gangvirðisbreytingu. Samkvæmt lögum um ársreikninga ber að binda eigið fé vegna óinnleystra gangvirðisbreytinga sem takmarka möguleika til arðgreiðslu. Sjá nánar í skýringu 28.

Skýringar á blaðsíðum 11 til 29 eru óaðskiljanlegur hluti af árshlutareikningi sjóðsins.

Sjóðstreymisyfirlit 1. janúar til 30. júní 2025

	Skýr.	1.1.-30.6.2025	1.1.-30.6.2024
Rekstrarhreyfingar			
Hagnaður tímabilsins		1.137.145.316	1.131.998.648
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:			
Hreinar vaxtatekjur		(761.373.354)	(837.800.805)
Verðbætur, gengismunur og áfallnir vextir	16, 21	406.782.195	67.183.104
Afföll, lántökugjald og lántökupóknun skuldabréfa	16, 21	(303.892.370)	(337.892.714)
Gangvirðisbreytingar útlána og krafna til viðskiptavina	19	85.569.762	(288.794)
Gangvirðisbreytingar afleiða	19	(86.043.664)	895.309
Lagt í virðisrýrnunarsjóð skv. IFRS 9	16	1.297.924	921.359
Afskriftir	17	934.421	934.424
		(656.725.086)	(1.106.048.117)
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum			
Veitt útlán og kröfur til viðskiptavina		(9.422.000.000)	(7.386.000.000)
Innheimt útlán og kröfur til viðskiptavina		7.671.620.152	8.668.183.594
Verðbréfaútgáfa og önnur langtímalántaka		9.441.492.253	6.474.178.823
Afborganir verðbréfaútgáfu og annara langtímalána		(6.435.245.940)	(7.193.370.755)
Afborganir eigin skuldabréfa		0	893.699.773
Breytingar á ríkisskuldabréfum og ríkisvíxlum		(612.570.401)	(1.744.134.497)
Breytingar á markaðsverðbréfum og skuldabréfum		(1.163.858.602)	(1.239.568.041)
Breytingar á veittum skammtímalánum		56.600.000	673.065.625
Breytingar á teknum skammtímalánum		(56.991.706)	(56.100.034)
Breytingar á lífeyrisskuldbindingu		(3.474.728)	(2.861.444)
Breytingar á öðrum eignum		(5.782.046)	(6.566.486)
Breytingar á öðrum skuldum		455.863	(7.849.093)
		(529.755.155)	(927.322.535)
Innheimtir vextir		2.562.554.341	2.846.291.563
Greiddir vextir		(2.605.569.363)	(2.607.800.955)
		(43.015.022)	238.490.608
Handbært fé til rekstrar			
		(92.349.947)	(662.881.396)
Áhrif gengisbreytinga á handbært fé		622.997	(344.090)
Handbært fé í ársbyrjun		558.026.773	845.958.012
Handbært fé í lok tímabils		466.299.823	182.732.526
Sundurliðun handbærs fjár			
Útlán og kröfur á lánastofnanir		466.299.823	182.732.526
		466.299.823	182.732.526

Skýringar á blaðsíðum 11 til 29 eru óaðskiljanlegur hluti af árshlutareikningi sjóðsins.

Skýringar

1 Almennar upplýsingar

Lánasjóður sveitarfélaga ohf. er opinbert hlutafélag í eigu íslenskra sveitarfélaga. Lánasjóðurinn er lánafyrirtæki, sem starfar eftir hlutafélagalögum og lögum um fjármálafyrirtæki og er undir eftirliti Fjármálaeftirlits Seðlabanka Íslands. Lánasjóður sveitarfélaga er með heimilisfesti á Íslandi. Aðsetur sjóðsins er að Borgartúni 30, Reykjavík.

Hlutverk Lánasjóðsins er að tryggja íslenskum sveitarfélögum, stofnunum þeirra og fyrirtækjum lánsfé á hagstæðum kjörum með veitingu lána eða ábyrgða. Útlán hans takmarkast við verkefni sem hafa almenna efnahagslega þýðingu.

Lánasjóðurinn hefur gefið út skuldabréf sem tekin eru til viðskipta í kauphöll Nasdaq Iceland hf. og er viðskiptavakt með stærsta hluta bréfanna.

Stjórn Lánasjóðs sveitarfélaga ohf. samþykkti samandreginn árshlutareiknings sjóðsins þann 21. ágúst 2025.

2 Grundvöllur reikningsskila

Samandreginn árshlutareikningur Lánasjóðs sveitarfélaga ohf. er gerður í samræmi við alþjóðlegan reikningsskilastaðal IAS 34, eins og hann hefur verið samþykktur af Evrópusambandinu. Árshlutareikningurinn er jafnframt gerður í samræmi við lög um ársreikninga nr. 3/2006, lög um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002 og reglur um reikningsskil lánastofnana nr. 834/2003.

Samandreginn árshlutareikningur inniheldur ekki jafn ítarlegar upplýsingar eins og krafist er í ársreikningi og ætti því að lesa hann með hliðsjón af ársreikningi sjóðsins fyrir árið 2024. Hægt er að nálgast ársreikninginn á vef sjóðsins www.lanasjodur.is, sem og á vef NASDAQ Iceland hf., www.nasdaqomxnordic.com.

Við gerð samandregna árshlutareikningsins er beitt sömu reikningsskilaaðferðum og beitt var við gerð ársreiknings sjóðsins fyrir árið 2024.

2.1 Rekstrarhæfi

Stjórn Lánasjóðsins hefur lagt mat á áframhaldandi rekstrarhæfi sjóðsins og hefur eðlilegar væntingar um að sjóðurinn hafi fullnægjandi burði til áframhaldandi reksturs. Samandreginn árshlutareikningur Lánasjóðsins er því gerður miðað við áframhaldandi rekstrarhæfi.

2.2 Mat og ákvarðanir

Gerð árshlutareiknings krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, leggi mat á og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda í árshlutareikningnum. Reikningshaldslegt mat og undirliggjandi forsendur stjórnenda eru í stöðugri endurskoðun og eru áhrif breytinga á mati og forsendum færð á því tímabili sem breytingin á sér stað og á síðari tímabilum sem breytingarnar hafa áhrif á. Í árshlutareikningi Lánasjóðs sveitarfélaga eru engir verulegir liðir sem eru háðir mati stjórnenda og geta haft veruleg áhrif á niðurstöðu reikningsskilanna.

3 Efnahagsleg áhrif

3.1 Almenn efnahagsleg áhrif

Árið hefur einkennst af lítilliga lækkandi verðbólgu og vöxtum. Verðbólgan náði hámarki í 4,8% í ársbyrjun á ársgrundvelli og hefur lækkað rólega þegar liðið hefur á árið. Í lok tímabils mældist verðbólgan 4,2%.

Stýrivextir Seðlabanka Íslands hafa lækkað um 1% á tímabilinu. Stýrivextirnir voru 7,5% í lok tímabils en voru 8,5% í árslok 2024. Þrátt fyrir lækkun eru stýrivextir enn háir og hafa áframhaldandi bein áhrif á ávöxtunarkröfu ríkisbréfa sem hefur hækkað á tímabilinu. Í lok tímabils var ávöxtunarkrafa RIKS 33 3,03% en var í 2,73% í árslok 2024. Þetta hefur leitt til áframhaldandi hárrar ávöxtunarkröfu skuldabréfa Lánasjóðsins sem hefur hækkað á tímabilinu. Ávöxtunarkrafan á LSS39 var 3,88% í lok tímabils en var 3,63% í lok árs 2024. Álag á skuldabréf Lánasjóðsins hefur þar með lækkað úr 0,90% í 0,85% á ríkisbréfin á sama tímabili.

3.2 Áhrif á sveitarfélögin

Samkvæmt greiningar Sambands íslenskra sveitarfélaga á ársreikningum vegna ársins 2024 sýndu að rekstrarafgangur A - hluta sveitarfélaga var jákvæður um 4% af tekjum samanborið við 0,2% halla á árinu 2023. Lítil lækkun verðbólgu og vaxta er megin skýringin á batnandi afkomu. Fjármagnsgjöld að frádregnum fjármagnstekjum lækkuðu um 4,9 milljarða milli ára. Rekstrarafgangur án fjármagnsliða var jákvæður um 7,1% af tekjum 2024 samanborið við 3,8% á árinu 2024. Heildarskuldir sveitarfélaga jukust um 4,2% milli ára og því er nokkuð ljóst að verðbólgan hefur áframhaldandi áhrif á fjárhag sveitarfélaga.

3.3 Áhrif og aðgerðir Lánasjóðsins

Útlán til sveitarfélaga á tímabilinu voru í samræmi við áætlanir sjóðsins. Útgáfuáætlun tímabilsins gerði ráð fyrir 9-11 milljarða króna útgáfu til fjármögnunar útlána. Heildarsöluvirði útboða á árinu var 9,4 milljarðar króna.

Fjárhagsstaða Lánasjóðsins er sterk og er vegið eiginfjárhlutfall sjóðsins, með nýtingu á mildunarákvæði við eiginfjáruþreikning, 364% miðað við stöðu útlána í lok tímabils en var 361% í árslok 2024. Án mildunar er vegið eiginfjárhlutfall 54,4% en var 53,8% í árslok 2024. Sjá nánar í skýringu 28.

3.4 Mat á væntu útlánatapi

Það er mat stjórnenda Lánasjóðsins að ekki sé ástæða til breyta mati á væntu útlánatapi sökum fjárhagsstöðu sveitarfélaga. Sveitarfélögin hafa sérstaka heimild í lögum til að veita Lánasjóðnum veð í tekjum sínum. Einnig er ljóst í samræmi við 71. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 að sveitarfélög verða ekki tekin til gjaldþrotaskipta. Þrátt fyrir óvissu í tekjugrunni sveitarfélaga þá nægir það ekki til að uppfylla þær skilgreiningar sem lagðar eru til grundvallar tilfærslu á milli þrepa við mat á væntu útlánatapi. Öll útlán og kröfur til sveitarfélaga og félaga í þeirra eigu falla undir þrep 1 og er niðurfærslan metin út frá 12 mánaða væntu útlánatapi þar sem engin aukning hefur átt sér stað í útlánaáhættu frá upphaflegri skráningu.

4 Áhættustýring

Lánasjóðurinn er milligönguaðili milli íslenskra sveitarfélaga og fyrirtækja þeirra annars vegar og fjármálamarkaða, innlendra sem erlendra, hins vegar. Markmið sjóðsins er að tryggja fyrrgreindum aðilum lánsfé á hagstæðum kjörum. Útlánaáhætta er því helsti áhættuþátturinn í rekstri sjóðsins, en áhættuþættir eins og lausafjárahætta, mótaðilaáhætta og rekstraráhætta koma einnig til í starfsemi. Markaðsáhætta er haldið í lágmarki, en hún er þó meðal annars til staðar í formi vaxtaáhættu og gjaldmiðlaáhættu.

4.1 Útlánaáhætta

Útlánaáhætta Lánasjóðsins er bundin við íslensk sveitarfélög og ríkissjóð. Lánasjóðurinn lánar eingöngu sveitarfélögum, stofnunum þeirra og fyrirtækjum. Skilyrði fyrir lánveitingu til fyrirtækja og stofnana sveitarfélaga er að þau séu alfarið í eigu sveitarfélaga eða sveitarfélaga og ríkissjóðs, sem beri ábyrgð á skuldbindingum þeirra gagnvart sjóðnum. Sveitarstjórnarlögin mynda traustan ramma um starfsemi sveitarfélaganna, m.a. geta íslensk sveitarfélög ekki orðið gjaldþrota en ákvæði eru í lögnum um aðkomu ríkisvaldsins ef fjárhagslegir erfiðleikar koma upp hjá sveitarfélagi sbr. kafla VII í sveitarstjórnarlögum nr. 138/2011. Sveitarfélögin hafa reynst traustir greiðendur og hefur aldrei komið til afskriftar vegna lána til sveitarfélaga eða félaga í þeirra eigu frá því að Lánasjóðurinn hóf starfsemi árið 1967. Öll útlán og kröfur til sveitarfélaga og félaga í þeirra eigu, falla undir þrep 1 við mat á niðurfærslu samkvæmt virðisrýmunarlíkani vænts útlánataps IFRS 9.

Í 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 er sveitarfélögum heimilað að veita Lánasjóðnum veð í tekjum sínum sem tryggingu fyrir lánum sem þau taka hjá sjóðnum og ábyrgðum sem þau veita. Lánasjóðurinn hefur sett það sem skilyrði fyrir lánveitingu að slíkt veð sé veitt. Í árslok eru öll langtímalán til sveitarfélaga og fyrirtækja í þeirra eigu með veð í tekjum sveitarfélaga.

Fjárhæð útlánaáhættu sem til verður með veitingu útlána kemur fram í bókfærðu virði safnsins í efnahagsreikningi. Lánasjóðurinn fer yfir allar lánumsóknir með tilliti til þess hvort lántaki uppfylli skilyrði til lánveitingar og ennfremur hvort verkefnið sem fjármagna á hafi almenna efnahagslega þýðingu. Ítarlegt mat er framkvæmt á umsækjendum og ábyrgðaraðilum þeirra, stöðu þeirra og þróunarmöguleikum. Öll lánamál eru lögð fyrir stjórn, annað hvort til ákvörðunar eða kynningar.

4.1 Útlánaáhhætta, frh.

Stórar áhættuskuldbindingar

Lánasjóðurinn heldur utan um stórar áhættuskuldbindingar fyrir og eftir að tekið er tillit til áhættumildandi þátta. Í lok tímabils voru hjá Lánasjóðnum 19 stórar áhættuskuldbindingar samanborið við 17 í árslok 2024, áður en tekið er tillit til áhættumildandi þátta. Eftir að tekið er tillit til hefðbundinna áhættumildandi þátta í lok tímabils eru sjö stórar áhættuskuldbindingar samanborið við átta í árslok 2024. Vegna lögbundinnar sérstöðu nýtir Lánasjóðurinn sér mildunarákvæði vegna lána til sveitarfélaga sem tryggð eru með veði í tekjum sveitarfélaga, sbr. 2. gr. reglugerðar nr. 835/2012 um tryggingu Lánasjóðsins í tekjum sveitarfélaga. Við beitingu mildunar fá umræddar áhættuskuldbindingar, að því marki sem veð eru fyrir hendi, áhættuvog eins og íslenska ríkið, þ.e. 0% vegna lána í íslenskum krónum. Að teknu tilliti til þeirrar áhættumildunar þá eru engar stórar áhættuskuldbindingar hjá Lánasjóðnum í lok tímabilsins.

4.1.1 Áhætta vegna samningsskuldbindinga

Lánasjóðurinn hefur tryggingar fyrir lánveitingum sínum til sveitarfélaga og ábyrgðum sem þau veita, en sveitarfélögin hafa sérstaka heimild í sveitarstjórnarlögum til að veita Lánasjóðnum veð í tekjum sínum. Samningsskuldbindingar Lánasjóðsins eru því tryggðar af sveitarfélögunum og felst áhættan einkum í að sveitarfélögin sjálf lendi í greiðsluferfiðleikum. Mótaðilaáhhætta utan útlánaáhhættu er takmörkuð við ríkissjóð og aðila með ábyrgð hans sem og innlendar fjármálastofnanir sem hafa starfsleyfi frá Fjármálaeftirlitinu. Mótaðilaáhhætta á erlendar fjármálastofnanir er sérstaklega tekin fyrir af stjórn.

4.1.2 Mótaðilaáhhætta

Lánasjóðurinn hefur eftirlit með mótaðilaáhhættu. Fylgst er reglulega með stöðu lána og vanskila. Á tímabilinu kom ekki til þess að sjóðurinn beitti veðrétti sínum í tekjum sveitarfélaga en sjóðurinn hefur einu sinni þurft að beita veði sínu, en það var gert árið 2010. Engin vanskil eru hjá sjóðnum í lok tímabilsins.

Eftirfarandi tafla sýnir mestu mögulegu mótaðilaáhhættu sjóðsins.

	30.6.2025	31.12.2024
Staða mótaðilaáhhættu vegna liða í efnahagsreikningi er eftirfarandi í m.kr.:		
Útlán og kröfur á lánastofnanir	466	558
Útlán og kröfur á viðskiptavini	206.656	200.021
Ríkisskuldabréf og ríkisvixlar	8.281	7.435
Markaðsverðbréf og skuldabréf	3.853	2.762
Samtals mótaðilaáhhætta	219.256	210.777

4.2 Lausafjár- og fjármögnunaráhætta

Lausafjáráhhætta er hættan á að Lánasjóðurinn geti ekki staðið við skuldbindingar sínar þegar þær gjaldfalla. Lánasjóðurinn hefur sett sér reglur varðandi lausafjárstöðu og fjármögnun og er þeim ætlað að tryggja og viðhalda sveigjanleika. Meginreglan er að gefa ekki bindandi lánsloforð til væntanlegra lántaka fyrr en fjármögnun þeirra lána liggur fyrir. Þá er stórum hluta eigin fjár sjóðsins haldið í ávöxtun til mjög skamms tíma til að tryggja stöðugan aðgang að lausu fé og þar með sveigjanleika. Lánasjóðurinn mælir, reiknar og fylgist með lausafjárstöðu sinni með greiningu á gjalddögum fjáreigna og fjárskulda til að geta örugglega endurgreitt allar skuldir sínar á gjalddaga.

Eftirfarandi töflur sýna greiðsluflæði fjáreigna og fjárskulda miðað við samningsbundnar greiðslur.

Staða 30.6.2025 í m.kr.	0-1 mánuðir	1 til 3 mánuðir	3 til 12 mánuðir	1 til 5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
Fjáreignir						
Ríkisskuldabréf og ríkisvixlar		700	5.864	2.160		8.724
Markaðsverðbréf og skuldabréf		214	1.043	2.855		4.112
Útlán og kröfur á lánastofnanir	388		79			467
Útlán og kröfur á viðskiptavini	695	4.040	19.416	85.953	138.771	248.875
Afleiðusamningar			36	934	937	1.907
Samtals fjáreignir	1.083	4.954	26.438	91.902	139.708	264.085
Fjárskuldir						
Verðbréfaútgáfa		2.040	16.683	75.859	133.599	228.181
Aðrar langtímalántökur	15		85	1.381	1.380	2.861
Afleiðusamningar				1.129	1.093	2.222
Samtals fjárskuldir	15	2.040	16.768	78.369	136.072	233.264
Nettó eignir - skuldir	1.068	2.914	9.670	13.533	3.636	30.821

4.2 Lausafjár- og fjármögnunaráhætta, frh.

Staða 31.12.2024 í m.kr.	0-1 mánuðir	1 til 3 mánuðir	3 til 12 mánuðir	1 til 5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
Fjáreignir						
Ríkisskuldabréf og ríkisvixlar		2.867	324	4.523		7.714
Markaðsverðbréf og skuldabréf		215	845	1.982		3.042
Útlán og kröfur á lánastofnanir	480	79				559
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	1.731	3.539	17.666	81.199	136.316	240.451
Afleiðusamningar			58	988	965	2.011
Samtals fjáreignir	2.211	6.700	18.893	88.692	137.281	253.777
Fjárskuldir						
Verðbréfaútgáfa		1.610	15.874	71.003	130.247	218.734
Aðrar langtímalántökur	72		176	1.448	1.417	3.113
Afleiðusamningar			65	1.101	1.066	2.232
Samtals fjárskuldir	72	1.610	16.115	73.552	132.730	224.079
Nettó eignir - skuldir	2.139	5.090	2.778	15.140	4.551	29.698

4.3 Vaxta- og verðbólguáhætta

Varðandi vaxtaáættu er stefna sjóðsins að halda jafnvægi milli eftirstöðvatíma vaxtaberandi eigna og skulda og einnig fastra og breytilegra vaxta. Útlán eru því að öllu jöfnu á sömu grunnkjörum og fjármögnun þeirra að því er varðar lánstíma, endurgreiðsluferil, vaxtakjör, vaxtagreiðsludaga og endurskoðunardaga vaxtaálags. Þá eru verðtryggð lán sem fjármögnuð eru af eigin fé með breytilegum vöxtum. Fjárhæðirnar eru flokkaðar út frá dagsetningu samningsbundinnar endurverðlagningar eða gjalddaga, hvort sem fyrr gerist.

Flokkun fjáreigna og fjárskulda sjóðsins 30.6.2025 eftir vaxtabindingartíma, í m.kr.

	0-1 ár	1-5 ár	5-10 ár	Yfir 10 ár	Samtals
Fjáreignir					
ISK verðtryggt	29.733	65.580	66.684	45.321	207.317
ISK óverðtryggt	6.460	4.312			10.772
Erlendar eignir	2.433	220	275		2.927
Samtals fjáreignir	38.625	70.112	66.959	45.321	221.017
Fjárskuldir					
ISK verðtryggt	15.565	62.535	66.639	45.751	190.490
ISK óverðtryggt	15	1.802			1.817
Erlendar skuldir	2.193	224	280		2.697
Samtals fjárskuldir	17.773	64.561	66.919	45.751	195.004
Nettó eignir - skuldir	20.852	5.551	40	(430)	26.012

Flokkun fjáreigna og fjárskulda sjóðsins 31.12.2024 eftir vaxtabindingartíma, í m.kr.

	0-1 ár	1-5 ár	5-10 ár	Yfir 10 ár	Samtals
Fjáreignir					
ISK verðtryggt	24.225	64.002	66.893	42.433	197.553
ISK óverðtryggt	9.522	2.431			11.953
Erlendar eignir	2.549	222	278		3.049
Samtals fjáreignir	36.296	66.655	67.171	42.433	212.555
Fjárskuldir					
ISK verðtryggt	14.624	58.617	66.923	42.943	183.107
ISK óverðtryggt	72	1.765			1.837
Erlendar skuldir	2.231	222	278		2.731
Samtals fjárskuldir	16.927	60.604	67.201	42.943	187.675
Nettó eignir - skuldir	19.369	6.051	(30)	(510)	24.880

4.3 Vaxta- og verðbólguáhætta, frh.

Vaxtanæmi

Greining á nettóvaxtanæmi í lok tímabils miðað við meðaltalslíftíma sýnir að 1 prósentustigs hækkun á vöxtum lækka hreinar vaxtatekjur Lánasjóðsins um 106 milljónir króna á ársgrundvelli eða 0,41% af eigin fé á móti 170 milljóna króna hækkun (0,69% af eigin fé) í árslok 2024. Taflan sýnir áhrif vaxtabreytingarinnar á hagnað sjóðsins skipt niður á flokka eigna og skulda miðað við binditímanálgun. Greiningin tekur bæði á eignum og skuldum innan og utan veltubókar. Vaxtabreytingar á eignum og skuldum samstæðunnar utan veltubókar hafa áhrif á vaxtamun þegar vaxtatekjur og vaxtagjöld falla til. Áhættuna má aðallega rekja til mismunar á lengd vaxtatímabila milli eigna og skulda.

Vaxtanæmi í m.kr.	Samsíða hliðrun upp á vaxtaferli (punktar)	30.6.2025	31.12.2024
		Hagnaður (tap)	
ISK verðtryggt	100	(56)	202
ISK óverðtryggt	100	(50)	(31)
Erlendar myntir	100	0	(1)
Samtals		(106)	170

Verðbólguáhætta

Í lok tímabils átti Lánasjóðurinn verðtryggðar eignir umfram verðtryggðar skuldir að fjárhæð 16.827 milljónir króna í samanburði við 14.445 milljónir króna í árslok 2024. Þetta þýðir að 1% hækkun vísitölu neysluverðs myndi auka hagnað sjóðsins um 168 milljónir króna og 1% lækkun myndi orsaka lækkun hagnaðar um 168 milljónir króna.

Verðtryggingajöfnuður í m.kr.	30.6.2025	31.12.2024
Verðtryggðar eignir	207.317	197.553
Verðtryggðar skuldir	190.490	183.108
Nettó verðtryggingajöfnuður	16.827	14.445

4.4 Gjaldmiðlaáhætta

Stefna Lánasjóðsins varðandi gjaldmiðlaáhættu er að gjaldeyrisjöfnuður sjóðsins taki mið af reglum Seðlabanka Íslands og skal að svo miklu leyti sem unnt er, innan þeirra reglna, vera í réttu hlutfalli við hlutfall erlendra eigna af efnahag.

Næmigreining gjaldmiðla

Taflan að neðan sýnir áhrif næmigreiningar gjaldmiðlastöðu sjóðsins skipt niður á myntir og sýnir áhrifin á hagnað eða tap Lánasjóðsins sem orsakast af 10% veikingu íslensku krónunnar gagnvart erlendum myntum.

Næmigreining gjaldmiðla í m.kr.	Styrking/veiking gjaldmiðils gagnvart íslensku krónunni	30.6.2025	31.12.2024
		Hagnaður (tap)	
EUR	(10%)	13	21
USD	(10%)	3	3
JPY	(10%)	2	2
CHF	(10%)	5	5
GBP	(10%)	1	1
Samtals		23	32

Lánasjóðurinn notaði eftirfarandi gengi erlendra gjaldmiðla fyrir reikningstímabilið sem þessi árshlutareikningur nær til:

	30.6.2025	31.12.2024	Breyting í %
EUR/ISK	142,20	143,90	(1,2%)
USD/ISK	121,33	138,20	(12,2%)
JPY/ISK	0,8406	0,8815	(4,6%)
CHF/ISK	152,13	152,70	(0,4%)
GBP/ISK	166,22	173,30	(4,1%)

4.4 Gjaldmiðlaáhætta, frh.

Gjaldeyriseignir og –skuldir í m.kr. 30.6.2025

	EUR	USD	Aðrar erl. myntir	Samtals
Fjáreignir				
Útlán og kröfur á lánastofnanir	81	1		82
Útlán og kröfur á viðskiptavini	1.032	24	73	1.129
Afleiðusamningar	1.716			1.716
Samtals fjáreignir	2.830	25	73	2.927
Fjárskuldir				
Aðrar langtímalántökur	2.697			2.697
Samtals fjárskuldir	2.697	0	0	2.697
Nettó eignir - skuldir	133	25	73	230

Gjaldeyriseignir og –skuldir í m.kr. 31.12.2024

	EUR	USD	Aðrar erl. myntir	Samtals
Fjáreignir				
Útlán og kröfur á lánastofnanir	153	1		154
Útlán og kröfur á viðskiptavini	1.048	29	79	1.156
Afleiðusamningar	1.738			1.738
Samtals fjáreignir	2.939	30	79	3.048
Fjárskuldir				
Aðrar langtímalántökur	2.731			2.731
Samtals fjárskuldir	2.731	0	0	2.731
Nettó eignir - skuldir	208	30	79	317

4.5 Rekstraráhætta

Það er stefna Lánasjóðsins að hafa skriflega og skýra verkferla um alla helstu þætti í rekstrinum og vinna með stöðluð form lánssamninga. Þá hefur stefna Lánasjóðsins verið að útvísa skrifstofuþjónustu og dreifa verkþáttum þannig á fleiri hendur til að draga úr áhættu. Rekstur Lánasjóðsins er tiltölulega einfaldur og rekstraráhætta því takmörkuð. Fjöldi viðskiptavina er takmarkaður og þeir fremur einseleir.

4.5.1 Starfsmannaáhætta

Lánasjóðurinn er með þrjá fasta starfsmenn, framkvæmdastjóra, lánastjóra og áhættu- og fjárstýringarstjóra. Jafnframt hefur Lánasjóðurinn gert þjónustusamning við Samband Íslenskra sveitarfélaga um kaup á ýmis konar þjónustu af Sambandinu. Fyrirhugað er að framhald verði á rekstrarsamvinnu Lánasjóðsins og Sambandsins.

4.5.2 Lagaleg áhætta

Lánasjóðurinn starfar eftir lögum nr. 150/2006 um stofnun opinbers hlutafélags um Lánasjóð sveitarfélaga, lögum nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki og lögum nr. 2/1995 um hlutafélög. Lánasjóðurinn getur ekki borið ábyrgð á lagabreytingum, niðurstöðum dómstóla eða ákvörðunum stjórnvalda.

Lagaleg áhætta felst meðal annars í því að lögum um Lánasjóðinn yrði breytt og heimild sveitarfélaga til að veita sjóðnum veð í tekjum yrði afturkölluð. Ómögulegt er að tölusetja þessa áhættu og er það eðli sjóðsins að lifa með henni. Það myndi þó teljast sem brot á meginreglu íslensku stjórnarskrárinnar ef heimild um lögveð yrði afnumin afturvirk.

Samkvæmt íslenskum sveitarstjórnarlögum geta sveitarfélög ekki orðið gjaldþrota. Það telst því ólíklegt að Lánasjóðurinn þurfi að afskrifa lán sveitarfélaga þó vissulega geti orðið seinkun á greiðslum til sjóðsins ef sveitarfélag hættir að greiða af skuldum sínum eða seinkar greiðslum. Ef fjárhaldsstjórn er skipuð tekur hún allar ákvarðanir um greiðslur úr sveitarsjóði sem getur haft sömu áhrif.

Lánasjóðurinn er ekki aðili að neinum dómsmálum.

4.6 Eiginfjárstýring

Markmið með stýringu á eigin fé er að sjóðurinn hafi ávallt yfir að ráða nægu eigin fé til að vega á móti undirliggjandi áhættuþáttum í rekstri sjóðsins.

Eiginfjárgrunnur sjóðsins samanstendur af hlutafé, bundnum varasjóði og óráðstöfuðu eigin fé (almennt eigið fé). Í lágmarkseiginfjárgrunni er áhættuþáttur skipt í útlána-/mótaðilaáhættu (e. credit risk), markaðsáhættu (market risk) og rekstraráhættu (operational risk). Í viðbótareiginfjárgrunni á grundvelli áhættumats er svo farið í nánari útfærslu á eigin mati og mælingum sjóðsins á eiginfjárlutfallinu.

Í samræmi við 83. gr. laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki og reglugerð Evrópupingsins og ráðsins (ESB) nr. 575/2013 um varfærniskröfur að því er varðar lánastofnanir má áhættuvegið eiginfjárlutfall (CAD-hlutfall) Lánasjóðsins á hverjum tímapunkti ekki fara niður fyrir 8%. Sjóðurinn beitir staðalaðferð (e. standardised approach) við útreikning á útlánaáhættu og markaðsáhættu, en grundvallaraðferð (e. basic indicator approach) við útreikninga vegna rekstraráhættu.

Að auki ber fjármálafyrirtækjum að nota viðeigandi eiginfjárauka til að bæta eiginfjárstöðu sína til viðbótar við lágmarks eigið fé og vera þannig betur í stakk búin til að takast á við áföll í rekstri eða sveiflur í hagkerfinu. Samkvæmt lögum um fjármálafyrirtæki þá ber Lánasjóðnum að binda til viðbótar við 8% lágmarks eiginfjárlutfall 2,5% í vermdunarauka og samkvæmt ákvörðun Seðlabankans 2,5% í sveiflujöfnunarauka af áhættugrunni. Eiginfjárfkrafa fyrir Lánasjóðinn í lok tímabils er því 13%. Sjá nánar skýringu nr. 28.

5 Hreinar vaxtatekjur	1.1.-30.6.2025	1.1.-30.6.2024
Vaxtatekjur og verðbætur		
Útlán og kröfur á viðskiptavini	7.768.203.811	8.976.150.944
Útlán og kröfur á lánastofnanir	26.103.032	59.539.847
	<u>7.794.306.843</u>	<u>9.035.690.791</u>
Vaxtagjöld og verðbætur		
Verðbréfaútgáfa og aðrar lántökur	7.032.933.489	8.197.889.986
Hreinar vaxtatekjur	<u>761.373.354</u>	<u>837.800.805</u>
6 Hreinar tekjur af fjáreignum tilskildum á gangvirði	1.1.-30.6.2025	1.1.-30.6.2024
Ríkisskuldabréf og ríkisvixlar	374.456.905	282.198.569
Markaðsverðbréf og skuldabréf	163.644.951	162.998.064
Afleiðusamningar	86.043.664	(895.309)
	<u>624.145.520</u>	<u>444.301.324</u>
7 Hreinar tekjur af fjáreignum tilgreindum á gangvirði	1.1.-30.6.2025	1.1.-30.6.2024
Útlán og kröfur á viðskiptavini	(85.569.762)	288.794
	<u>(85.569.762)</u>	<u>288.794</u>
8 Hreinn gjaldeyrismunur	1.1.-30.6.2025	1.1.-30.6.2024
Útlán og kröfur á viðskiptavini	(17.079.034)	(17.691.694)
Útlán og kröfur á lánastofnanir	(328.733)	(1.185.064)
Aðrar langtímalántökur	32.037.124	31.507.692
Afleiðusamningar	(20.400.000)	(19.200.000)
	<u>(5.770.643)</u>	<u>(6.569.066)</u>
9 Laun og launatengd gjöld		
Í lok tímabils unnu þrír starfsmenn hjá sjóðnum. Sjóðurinn hefur gert þjónustusamning við Samband íslenskra sveitarfélaga um kaup á ýmsum rekstrar- og þjónustupáttum og er sá kostnaður færður meðal annars rekstrarkostnaðar. Stjórnarmenn fá 11,5% móttframlag í lífeyrissjóð frá sjóðnum og framkvæmdastjóri 12%. Laun starfsmanna sjóðsins eru í samræmi við laun starfsmanna Sambands íslenskra sveitarfélaga.		
	1.1.-30.6.2025	1.1.-30.6.2024
Laun	48.520.736	44.912.043
Greitt móttframlag í lífeyrissjóð	6.879.898	6.377.013
Önnur launatengd gjöld	4.175.618	3.878.662
	<u>59.576.252</u>	<u>55.167.718</u>
Óttar Guðjónsson, framkvæmdastjóri	16.858.520	16.694.580
Stjórnarmenn:		
Kristinn Jónasson, stjórnarformaður	1.853.640	1.586.224
Fannar Jónasson, aðalmaður og nefndarm. endursk.nefndar	1.618.674	1.090.647
Guðmundur B. Guðmunds., varaf. stjórnar og form. end.sk.n.	2.119.068	1.581.723
Halldóra Káradóttir, aðalmaður	1.235.760	1.057.484
Íris Róbertsdóttir, aðalmaður	1.029.800	0
Arna Lára Jónsdóttir, fyrrum aðalmaður	617.880	1.057.484
Fjóla St. Kristinsdóttir, varamaður	205.960	476.576
Helgi Hlynur Ásgrímsson, varamaður	411.920	0
Katrín Sigurjónsdóttir, varamaður	205.960	0
	<u>9.298.662</u>	<u>6.850.138</u>

10 Kostnaður vegna verðbréfaútgáfu	1.1.-30.6.2025	1.1.-30.6.2024
Viðskiptavakt	29.500.000	28.000.000
Gjöld vegna verðbréfaútgáfu	3.638.938	908.060
Árlegur kostnaður vegna verðbréfa	5.459.150	6.555.349
	<u>38.598.088</u>	<u>35.463.409</u>
11 Annar rekstrarkostnaður	1.1.-30.6.2025	1.1.-30.6.2024
Þjónustusamningur við Samband íslenskra sveitarfélaga	17.231.646	16.395.876
Sérfræðipjónusta / lögfræðipjónusta o.fl.	3.032.045	1.911.525
Rekstur húsnæðis	3.504.054	1.968.614
Tölvur og tölvukerfi	5.333.753	6.943.617
Þóknun til ytri endurskoðanda: Endurskoðun og könnun	3.229.363	4.215.499
Þóknun til ytri endurskoðanda: Önnur þjónusta	830.385	533.900
Ferðakostnaður	1.986.664	1.781.880
Rekstrarvörur og skrifstofuáhöld	974.671	886.895
Félagsgjöld	2.533.166	3.020.289
Önnur rekstrargjöld	6.038.721	2.986.204
Afskriftir	934.421	934.424
	<u>45.628.889</u>	<u>41.578.723</u>
12 Grunnhagnaður og þýntur hagnaður á hlut	1.1.-30.6.2025	1.1.-30.6.2024
Hagnaður tímabilsins	1.137.145.316	1.131.998.648
Vegið meðaltal hlutafjár á árinu	5.000.000.000	5.000.000.000
	<u>0,23</u>	<u>0,23</u>
13 Ríkisskuldabréf og ríkisvixlar	30.6.2025	31.12.2024
Ríkisskuldabréf - verðtryggt	5.156.510.157	4.372.105.344
Ríkisskuldabréf - óverðtryggt	2.044.429.420	312.381.081
Ríkisvixlar	1.079.831.702	2.750.926.024
	<u>8.280.771.279</u>	<u>7.435.412.449</u>
Ríkisskuldabréf og ríkisvixlar eru metin á gangvirði í árslok miðað við skráð verð á virkum markaði.		
14 Markaðsverðbréf og skuldabréf	30.6.2025	31.12.2024
Sértryggt skuldabréf	3.852.874.776	2.762.143.446
	<u>3.852.874.776</u>	<u>2.762.143.446</u>
15 Útlán og kröfur á lánastofnanir	30.6.2025	31.12.2024
Bankareikningar	28.589.901	479.546.342
Peningamarkaðslán	437.709.922	78.480.431
	<u>466.299.823</u>	<u>558.026.773</u>
16 Útlán og kröfur á viðskiptavini	30.6.2025	31.12.2024
Verðtryggt útlán*	199.216.762.237	192.250.489.220
Útlán í erlendri mynt	1.129.006.141	1.156.289.007
Óverðtryggt útlán	3.820.004.825	4.036.885.423
Óverðtryggt útlán til skammstíma	2.535.296.844	2.621.724.407
	<u>206.701.070.047</u>	<u>200.065.388.057</u>
Virðisrýmnum útlána til viðskiptavina	(45.222.374)	(43.924.450)
	<u>206.655.847.673</u>	<u>200.021.463.607</u>

Eftirstöðvar affalla og lántökuþóknunar 30. júní 2025 eru neikvæðar um 1.310 milljónir króna. Í árslok 2024 voru eftirstöðvarnar neikvæðar um 943 milljónir króna. Ástæðan fyrir áframhaldandi neikvæðri stöðu er að ávöxtunarkrafan er hærri en nafnvextir veittra lána á árinu.

16 Útlán og kröfur á viðskiptavini, frh.

Virðisrýnnunarsjóður útlána stóð í 43,9 milljónum króna í lok árs 2024. Virðisrýnnun tímabilsins er öll metin út frá 12 mánaða væntu útlánatapi í þrepi 1. Breyting tímabilsins mv. stöðu útlána í árslok var 1,3 milljónir króna og stendur virðisrýnnunarsjóður útlána í 45,2 milljónum króna í árslok.

* Lánasjóðurinn reiknar tvö útlán til viðskiptavina upp á gangvirði. Útlánin eru veitt í íslenskum krónum á föstum verðtryggðum vöxtum. Útlánin voru fjármögnuð með erlendra lántöku á breytilegum vöxtum. Lánasjóðurinn notar afleiðusamninga til að verja sig gegn gjaldeyrisáhættu, vaxtaáhættu og verðbólguáhættu. Sjá skýringu 19 og 24.

Í 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 er sveitarfélögum heimilað að veita Lánasjóðnum veð í tekjum sínum sem tryggingu fyrir lánum sem þau taka hjá sjóðnum og ábyrgðum sem það veitir. Í árslok eru öll langtímalán til sveitarfélaga og fyrirtækja í þeirra eigu, með veð í tekjum sveitarfélaga. Lánasjóðurinn veitir ekki lánsloforð og því eru engin lánsloforð í árslok.

Næsta árs afborganir

Staða 30.6.2025	Innan 1 árs	1 - 5 ára	Umfram 5 ár	Samtals
Verðtryggð útlán	15.839.195.663	65.855.163.577	117.522.402.997	199.216.762.237
Útlán í erlendra mynt	128.618.497	514.473.419	485.914.225	1.129.006.141
Óverðtryggð útlán	334.876.821	2.862.660.596	622.467.408	3.820.004.825
Óv.tr. skammtímaútl. ...	2.535.296.844			2.535.296.844
	18.837.987.825	69.232.297.592	118.630.784.630	206.701.070.047

Staða 31.12.2024	Innan 1 árs	1 - 5 ára	Umfram 5 ár	Samtals
Verðtryggð útlán	14.792.607.394	61.761.794.610	115.696.087.216	192.250.489.220
Útlán í erlendra mynt	130.669.106	522.675.849	502.944.052	1.156.289.007
Óverðtryggð útlán	347.026.836	2.935.804.606	754.053.981	4.036.885.423
Óv.tr. skammtímaútl. ...	2.621.724.407			2.621.724.407
	17.892.027.743	65.220.275.065	116.953.085.249	200.065.388.057

17 Rekstrarfjármunir

	30.6.2025	31.12.2024
Bókfært verð í ársbyrjun	66.314.306	68.183.154
	66.314.306	68.183.154
Afskriftir tímabilsins	(934.421)	(1.868.848)
Bókfært verð í lok tímabils	65.379.885	66.314.306
Bókfært verð í lok tímabils greinist þannig:		
Kostnaðarverð	93.442.134	93.442.134
Uppsafnaðar afskriftir	(28.062.249)	(27.127.828)
	65.379.885	66.314.306

Núgildandi fasteignamat nemur 130,6 milljónum króna og brunabótamat 171,2 milljónum króna. Vátryggingarmat fasteigna er 171,2 milljónir króna.

18 Aðrar eignir

	30.6.2025	31.12.2024
Málsvarnarsjóður	37.500.000	30.000.000
Endurkræfur virðisaukaskattur	227.837	1.945.791
	37.727.837	31.945.791

Markmið málsvarnarsjóðs er að greiða málsvarnarkostnað stjórnarmanna og starfsmanna sem stofnast vegna mála sem beint er að þeim vegna starfa þeirra hjá sjóðnum samkvæmt sérreglum. Fjármunir málsvarnarsjóðs skulu varðveittir í formi bankainnistæðna eða trausta verðbréfa í eigu Lánasjóðsins. Fjármunir sem tilheyra málsvarnarsjóði tilheyra ekki handbæru fé í sjóðstreymi. Framlag í sjóðinn er 7,5 milljónir króna á hverju ári í 10 ár, þar til sjóðurinn nær 75 milljónum. Eftir það skal greitt árlega það sem uppá vantar svo að verðmæti sjóðsins haldi í við hækkunar launavísitölu á hverju ári. Grunnvísitala sjóðsins miðast við launavísitölu (778,6).

19 Flokkun og gangvirði fjáreigna og fjárskulda

Samkvæmt alþjóðlega reikningsskilastaðlinum IFRS 9 ber að skipa fjáreignum í flokka sem endurspeglar sjóðstreymiseinkenni þeirra og markmið þess viðskiptalíkans sem fjáreignunum er stýrt eftir. Um mat hvers flokks eftir upphaflega skráningu fer sem hér segir:

- Fjáreignir og - skuldir metnar á afskrifuðu kostnaðarverði;
- Fjáreignir og - skuldir metnar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning;

Taflan hér fyrir neðan sýnir flokkun fjáreigna og fjárskulda samstæðunnar í samræmi við IFRS 9 og gangvirði þeirra:

30.6.2025		Bókfært virði			Gangvirði			
	Skýr	Afskrifað kostnaðaverð	Fjáreignir á gangvirði	Samtals	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Fjáreignir metnar á gangvirði								
Ríkisskuldabréf og ríkisvixlar	13	0	8.280.771.279	8.280.771.279	8.280.771.279	0	0	8.280.771.279
Markaðsverðbréf og skuldabréf	14	0	3.852.874.776	3.852.874.776	3.852.874.776	0	0	3.852.874.776
Útlán og kröfur á viðskiptavini	16	0	1.881.426.801	1.881.426.801	0	1.881.426.801	0	1.881.426.801
		0	14.015.072.856	14.015.072.856	12.133.646.055	1.881.426.801	0	14.015.072.856
Fjáreignir ekki metnar á gangvirði								
Útlán og kröfur á lánastofnanir	15	466.299.823	0	466.299.823	0	466.299.823	0	466.299.823
Útlán og kröfur á viðskiptavini	16	204.819.643.246	0	204.819.643.246	0	193.636.427.839	0	193.636.427.839
		205.285.943.069	0	205.285.943.069	0	194.102.727.662	0	194.102.727.662
Fjárskuldir metnar á gangvirði								
Afleiðusamningar	24	0	197.047.277	197.047.277	0	197.047.277	0	197.047.277
Fjárskuldir ekki metnar á gangvirði								
Verðbréfaútgáfa	21	190.379.005.594	0	190.379.005.594	175.343.764.948	0	0	175.343.764.948
Aðrar langtímalántökur	22	2.696.992.371	0	2.696.992.371	0	2.696.992.371	0	2.696.992.371
Skammtímalántökur	25	14.734.591	0	14.734.591	0	14.734.591	0	14.734.591
		193.090.732.556	0	193.090.732.556	175.343.764.948	2.711.726.962	0	178.055.491.910

Lánasjóðurinn notar þrepaskiptingu til að skýra mismunandi inntak á gangvirði. Þrepaskiptingin raðar inntökum í þrjú almenn þrep á eftirfarandi hátt:

Stig 1: Skráð verð á virkum markaði fyrir samskonar eignir og skuldir. Gangvirði verðbréfaútgáfu byggir á gengi skuldabréfa Lánasjóðsins á markaði 30. júní 2025.

Stig 2: Forsendur byggja á öðrum breytum en skráðum verðum á virkum markaði (stig 1) sem unnt er að afla fyrir eignir og skuldir, beint eða óbeint (afleidd verð). Gangvirði útlána og krafna á viðskiptavini er metið með því að núvirða greiðslufæði útlánasafnsins með ávöxtunarkröfu skuldabréfa Lánasjóðsins á markaði.

Stig 3: Forsendur gangvirðis eigna og skulda eru ekki byggðar á gögnum sem unnt er að afla á markaði, heldur meðal annars á upplýsingum um afkomu viðkomandi félags, kaup og sölu eignarhluta o.fl.

19 Flokkun og gangvirði fjáreigna og fjárskulda, frh.

31.12.2024		Bókfært virði			Gangvirði			
		Afskrifað kostnaðaverð	Fjáreignir á gangvirði	Samtals	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Fjáreignir metnar á gangvirði								
Ríkisskuldabréf og ríkisvixlar	13	0	7.435.412.449	7.435.412.449	7.435.412.449	0	0	7.435.412.449
Markaðsverðbréf og skuldabréf	14	0	2.762.143.446	2.762.143.446	2.762.143.446	0	0	2.762.143.446
Útlán og kröfur á viðskiptavini	16	0	1.917.802.379	1.917.802.379	0	1.917.802.379	0	1.917.802.379
		0	12.115.358.274	12.115.358.274	10.197.555.895	1.917.802.379	0	12.115.358.274
Fjáreignir ekki metnar á gangvirði								
Útlán og kröfur á lánastofnanir	15	558.026.773	0	558.026.773	0	558.026.773	0	558.026.773
Útlán og kröfur á viðskiptavini	16	198.147.585.678	0	198.147.585.678	0	188.746.633.802	0	188.746.633.802
		198.705.612.451	0	198.705.612.451	0	189.304.660.575	0	189.304.660.575
Fjárskuldir metnar á gangvirði								
Afleiðusamningar	24	0	178.257.475	178.257.475	0	178.257.475	0	178.257.475
Fjárskuldir ekki metnar á gangvirði								
Verðbréfaútgáfa	21	182.957.174.035	0	182.957.174.035	173.060.026.391	0	0	173.060.026.391
Aðrar langtímalántökur	22	2.731.058.504	0	2.731.058.504	0	2.731.058.504	0	2.731.058.504
Skammtímalántökur	25	71.821.369	0	71.821.369	0	71.821.369	0	71.821.369
		185.760.053.908	0	185.760.053.908	173.060.026.391	2.802.879.873	0	175.862.906.264

20 Jöfnun fjáreigna og fjárskulda

Eftirfarandi töflur innihalda yfirlit yfir fjáreignir og fjárskuldir sem falla undir jöfnunarsamninga eða sambærilega samninga sem beita má án skilyrða.

Staða 30.6.2025

Fjáreignir og -skuldir sem falla undir jöfnunarsamninga			Jöfnun sem ekki er færð í efnahagsreikning		Fjárskuldir nettó innan jöfnunarsamninga	Fjárskuldir utan jöfnunarsamninga	Bókfært virði nettó í efnahagsreikn.	
	Fjáreignir	Fjárskuldir	Mismunur	Fjáreignir	Afhentar tryggingar			
Afleiður	1.716.280.198	(1.913.327.475)	(197.047.277)	0	0	0	0	(197.047.277)

Staða 31.12.2024

Fjáreignir og -skuldir sem falla undir jöfnunarsamninga			Jöfnun sem ekki er færð í efnahagsreikning		Fjárskuldir nettó innan jöfnunarsamninga	Fjárskuldir utan jöfnunarsamninga	Bókfært virði nettó í efnahagsreikn.	
	Fjáreignir	Fjárskuldir	Mismunur	Fjáreignir	Afhentar tryggingar			
Afleiður	1.738.351.117	(1.916.608.592)	(178.257.475)	0	0	0	0	(178.257.475)

21 Verðbréfaútgáfa

	Vegin meðaltals vaxtaþrósentia*		30.6.2025	31.12.2024
	30.6.2025	31.12.2024		
LSS 08 1, lokagj. 2034	5,29%	5,29%	1.781.502.661	1.833.660.200
LSS 150434, lokagj. 2034	1,97%	1,97%	94.897.148.887	97.206.360.152
LSS 39 0303, lokagj. 2039	3,24%	3,14%	39.062.744.402	32.426.823.128
LSS 151155, lokagj. 2055	2,57%	2,51%	45.563.846.291	42.440.004.365
LSS 040440 GB, l.gj. 2040	2,43%	2,43%	7.271.299.525	7.284.798.723
LSB 280829 GB, l.gj. 2029	4,27%	4,27%	1.802.463.828	1.765.527.467
Verðbréfaútgáfa samtals			190.379.005.594	182.957.174.035

* Vegin meðaltals vaxtaþrósentia er sett fram samkvæmt aðferð um virka vexti.

Eftirstöðvar affalla og lántökukostnaðar í lok tímabils eru 169 milljónir króna. Í árslok 2024 voru eftirstöðvarnar 2.059 milljónir króna. Breytingin er tilkomin vegna hækkunar á ávöxtunarkröfu á markaði.

Næsta árs afborganir

Staða 30.6.2025	Innan 1 árs	1 - 5 ár	Umfram 5 ár	Samtals
Verðbréfaútgáfa	13.770.782.631	60.219.466.161	116.388.756.802	190.379.005.594

Staða 31.12.2024	Innan 1 árs	1 - 5 ár	Umfram 5 ár	Samtals
Verðbréfaútgáfa	12.743.238.112	56.017.784.042	114.196.151.881	182.957.174.035

22 Aðrar langtímalántökur

	Vaxtaþrósentia		30.6.2025	31.12.2024
	30.6.2025	31.12.2024		
EUR lán	1,92%	2,48%	2.696.992.371	2.731.058.504

Næsta árs afborganir

Staða 30.6.2025	Innan 1 árs	1 - 5 ár	Umfram 5 ár	Samtals
EUR lán	55.954.198	1.247.778.629	1.393.259.544	2.696.992.371

Staða 31.12.2024	Innan 1 árs	1 - 5 ár	Umfram 5 ár	Samtals
EUR lán	111.018.638	1.237.857.818	1.382.182.048	2.731.058.504

23 Breytingar á lántöku

Ársbyrjun 1.1.2025, verðbréfaútgáfa verðtr., sbr. skýr. 21	181.191.646.568
Ársbyrjun 1.1.2025, verðbréfaútgáfa óverðtr., sbr. skýr. 21	1.765.527.467
Ársbyrjun 1.1.2025, önnur langtímalán, EUR, sbr. skýr. 22	2.731.058.504
	185.688.232.539

Ný verðbréfaútgáfa á árinu	9.441.492.253
Greiddar afborganir af verðbréfaútgáfu og annarra langtímalána	(6.435.245.940)
Áfallnir vextir	54.298.799
Verðbætur og gengismunur	4.631.947.243
Dreifing affalla	(304.726.929)
Staða 30.6.2025	193.075.997.965

24 Afleiðusamningar

Staða 30.6.2025

	Nafnverð	Gangvirði		
		Eign	Skuld	Mismunur
Afleiðusamningar	1.800.000.000	1.716.280.198	1.913.327.475	(197.047.277)

Staða 31.12.2024

	Nafnverð	Gangvirði		
		Eign	Skuld	Mismunur
Afleiðusamningar	1.800.000.000	1.738.351.117	1.916.608.592	(178.257.475)

Lánasjóðurinn notar afleiðusamninga til að verja sig gegn gjaldeyrisáhættu, vaxtaáhættu og verðbólguáhættu. Afleiðusamningarnir eru notaðir til að verja rekstur sjóðsins gegn sveiflum í gengi erlendra mynta og breytingum á vöxtum erlendra mynta þar sem útlán til viðskiptavina eru í íslenskum krónum og á föstum verðtryggðum vöxtum. Sú áhætta kemur til vegna misvægis í samsetningu eigna og skuldbindinga. Skýr mörk eru sett varðandi slíkt misvægi og eru stjórnendur og stjórn reglulega upplýst um þá áhættu sem í því felst.

Afleiðusamningarnir eru reiknaðir upp á gangvirði og er gangvirðisbreytingin færð á meðal annarra rekstrartekna sem hreinar vaxtatekjur af fjáreignum tilskyldum á gangvirði. Afleiðusamningarnir eru færðir í efnahag til eignar eða skuldar eftir því hver staðan á samningum er á uppgjörstegi.

25 Skammtímalántökur

	Vaxtaþrósentia		30.6.2025	31.12.2024
	30.6.2025	31.12.2024		
ISK lán (óverðtryggð)	6,76%	7,20%	14.734.591	71.821.369

26 Lífeyrisskuldbinding

Á Lánasjóði sveitarfélaga og samstarfsstofnunum hans hvílir lífeyrisskuldbinding vegna fyrrum starfsmanna sem eiga aðild að B-deild Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins. Tryggingafræðilegur útreikningur á lífeyrisskuldbindingu fer fram árlega og er hún færð til skuldar í ársreikningi í lok árs. Útreikningur miðar við sömu tryggingafræðilegu forsendur og notaðar eru við úttekt á B-deild Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins. Meginforsendur eru 2% raunvextir, lífslíkur samkvæmt reynslu árunum 2018 - 2022 og örorkulíkur samkvæmt reynslu Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins á árunum 2010 - 2014. Ekki er um að ræða skuldbindingu vegna núverandi starfsmanna Lánasjóðsins.

Lífeyrisskuldbinding greinist þannig:

	30.6.2025	31.12.2024
Frá fyrra ári	127.891.717	111.569.407
Greiddur lífeyrir á árinu	(3.474.728)	(5.938.012)
Hækkun skuldbindingar	0	22.260.322
Lífeyrisskuldbinding samtals	124.416.989	127.891.717

27 Aðrar skuldir

	30.6.2025	31.12.2024
Lánardrottinnar	11.333.453	11.145.038
Ógreidd launatengd gjöld	4.898.458	4.631.010
Aðrar skuldir samtals	16.231.911	15.776.048

28 Eigið fé

Lánasjóðurinn reiknar og birtir eiginfjárlutfall sitt samkvæmt 84. gr. laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki. Sjóðurinn beitir staðalaðferð (e. standardised approach) við útreikning á útlánaáhættu og markaðsáhættu, en grundvallaraðferð (e. basic indicator approach) við útreikning vegna rekstraráhættu. Samkvæmt lögunum ber Lánasjóðnum að binda til viðbótar við 8% lágmarks eiginfjárlutfall, 2,5% í vermdunarauka og 2,5% í sveiflufjöfnunarauka af áhættugrunni. Eiginfjárfrafan í lok tímabils er 13%.

28 Eigið fé, frh.

Í árslok nemur heildarhlutafé sjóðsins 5.000 milljónum króna. Eitt atkvæði fylgir hverri krónu nafnverðs.

Taflan hér að neðan sýnir eiginfjárgrunn sjóðsins, áhættuvegnar eignir og eiginfjárlutfall sjóðsins í árslok.

	30.6.2025	31.12.2024
Eiginfjárgrunnur		
Hlutfé	5.000.000.000	5.000.000.000
Lögbundinn varasjóður	1.250.000.000	1.250.000.000
Bundin óinnleyst gangvirkisbreyting	145.353.954	77.664.300
Óráðstafað eigið fé	19.535.118.586	18.465.662.924
Eiginfjárgrunnur samtals	25.930.472.540	24.793.327.224
 Áhættugrunnur		
Útlánaáætla	1.291.520.968	1.336.169.922
Markaðsáætla	2.049.750.102	1.748.011.179
Rekstraráætla	3.784.419.231	3.784.560.256
Áhættugrunnur samtals	7.125.690.301	6.868.741.357
 Eiginfjárlutfall		
Eiginfjárlutfall með fullri mildun	364%	361%

Lánasjóðurinn nýtir sér mildunarákvæði við eiginfjárlútreikninga vegna lögbundinnar sérstöðu sjóðsins. Samkvæmt 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 geta sveitarfélög veitt sjóðnum veð í tekjum sínum vegna lána sem það tekur hjá sjóðnum og vegna ábyrgða sem það veitir honum samkvæmt 1. og 2. mgr. 69. gr. sömu laga. Við beitingu mildunar fái umræddar áhættuskuldbindingar, að því marki sem veð er fyrir hendi, áhættuvog eins og íslenska ríkið, þ.e. 0% vegna lána í íslenskum krónum.

Vegið eiginfjárlutfall Lánasjóðsins er 364% miðað við stöðu útlána í lok tímabils en var 361% í árslok 2024, með nýtingu á mildunarákvæði við eiginfjárlútreikning. Án mildunar þá er vegið eiginfjárlutfall 54,4% en var 53,8% í árslok 2024.

29 Tengdir aðilar

Tengdir aðilar sjóðsins eru skilgreindir sem stjórn, fyrirtæki og stofnanir í eigu sveitarfélaga sem tengjast stjórnarmönnum, framkvæmdastjóri, lykilstarfsmenn og nánir fjölskyldumeðlimir þeirra. Varamenn í stjórn falla undir skilgreininguna frá þeim tíma sem þeir mæta á stjórnarfund og taka þátt í ákvarðanatöku um starfsemi sjóðsins. Sveitarfélög sem eiga virkan eignarhlut sem nemur a.m.k. 10% teljast einnig tengdir aðilar auk fyrirtækja og stofnanna í þeirra eigu. Einn hluthafi fer með virkan eignarhlut, sjá skýringu 31.

Upplýsingar um fyrirgreiðslu til tengdra aðila eru sem hér segir:

	30.6.2025	31.12.2024
Staða í ársbyrjun	18.701.877.434	22.323.256.008
Ný lán.....	984.000.000	0
Afborganir lána.....	(407.876.703)	(1.328.375.872)
Vextir, verðbætur og gengismunur.....	374.375.515	857.113.859
Endurflokkun á tengdum aðilum.....	(3.610.677.118)	(3.150.116.561)
Staða í árslok.....	16.041.699.128	18.701.877.434
 Vaxtatekjur.....	212.461.296	527.077.523

Allar fyrirgreiðslur til tengdra aðila fóru fram eins og venjubundnar fyrirgreiðslur. Um þau giltu sömu skilmálar, þ.m.t. um vexti og tryggingar eins og um sambærileg viðskipti við þriðja aðila.

Upplýsingar um laun stjórnenda, sjá skýringu nr. 9.

Gjöld til Sambands íslenskra sveitarfélaga, sjá skýringu nr. 11.

30 Lánveitingar

Hér að neðan er yfirlit yfir stöðu lána allra sveitarfélaga hjá Lánasjóðnum 30. júní 2025, samtals að fjárhæð 173.167 m.kr. Á næstu síðu er yfirlit yfir lánveitingar til fyrirtækja í eigu sveitarfélaga.

Sveitarfélag	Fjárhæð	Íbúafj.*	Sveitarfélag	Fjárhæð	Íbúafj.*
Hafnarfjarðarkaupstaður	20.552	31.525	Hrunamannahreppur	1.186	914
Mosfellsbær	17.118	13.715	Sveitarfélagið Hornafjörður	1.139	2.589
Garðabær	16.665	20.116	Strandabyggð	1.030	405
Reykjanesbær	15.661	22.499	Þingeyjarsveit	1.028	1.453
Sveitarfélagið Árborg	14.857	12.064	Vopnafjarðarhreppur	966	648
Kópavogsbær	11.998	40.040	Sveitarfélagið Vogar	957	1.741
Akureyrarbær	7.242	20.050	Hörgársveit	955	847
Skagafjörður	6.404	4.316	Snæfellsbær	910	1.669
Múlaþing	6.287	5.232	Dalabyggð	860	645
Hveragerðisbær	5.681	3.300	Norðurþing	850	3.114
Seltjarnarnesbær	4.298	4.585	Grímsnes- og Grafningshreppur	747	575
Fjarðabyggð	4.222	5.247	Dalvíkurbyggð	746	1.906
Suðurnesjabær	3.873	4.091	Húnaþing vestra	695	1.203
Ísafjarðarbær	2.884	3.832	Langesbyggð	681	560
Bolungarvíkurkaupstaður	2.639	995	Skaftárhreppur	632	627
Vesturbyggð	2.628	1.314	Akraneskaupstaður	438	8.285
Borgarbyggð	2.627	4.102	Mýrdalshreppur	376	965
Húnabyggð	2.574	1.374	Skeiða- og Gnúpverjahreppur	174	617
Sveitarfélagið Stykkishólmur	2.389	1.285	Grytubakkahreppur	134	389
Bláskógabyggð	1.877	1.362	Reykholahreppur	123	246
Sveitarfélagið Ölfus	1.569	2.757	Flóahreppur	110	726
Rangárþing ytra	1.461	1.940	Kjósarhreppur	75	301
Grundarfjarðarbær	1.417	826	Fjallabyggð	12	1.966
Rangárþing eystra	1.412	2.073	Ásahreppur	8	299

* Íbúafjöldi skv. Hagstofu 1. janúar 2025

30 Lánveitingar, frh.

Hér að neðan er yfirlit yfir stöðu lána hjá Lánasjóðnum til fyrirtækja sem eru 100% í eigu sveitarfélaga 30. júní 2025, samtals að fjárhæð 34.915 m.kr.

Fyrirtæki í eigu sveitarfélaga	Fjárhæð	Fyrirtæki í eigu sveitarfélaga	Fjárhæð
Félagsbústaðir hf	10.931	Norðurá bs.	174
Norðurorka hf	5.949	Félagsþjónusta A-Hún bs	154
Selfossveitur	2.612	Hitaveita Egilsstaða og Fella ehf.	143
SORPA bs	2.419	Fasteignafél. Hveragerðisbæjar	143
Húsnæðisskrifstofa Hafnarfjarðar	1.710	Byggðasamlagið Oddi bs	122
Strætó bs	1.555	Byggðasafnið í Skógum	121
Fasteignaf. Akraneskaupst. slf.	1.172	Brunavarnir Rangárvallasýslu bs.	86
Reykjaneshöfn	976	Fasteignir Húnavatnshrepps ehf.	85
Brunavarnir Suðurnesja bs	667	Sorpsamslag Strandasýslu	83
Ísafjarðarhöfn	645	Samb.sveitarfél. á Suðurnesjum	78
Brunavarnir Árnessýslu	566	Húnanet ehf.	74
Þorlákshafnarhöfn	526	Dalaveitur ehf	72
Dvalarheimilið Kirkjuhvoll	525	Hitaveita Flúða og nágrennis	64
Kjósarveitur ehf.	452	Langaneshafnir	56
Fallorka ehf	438	Hrunaljós	53
Hafnarsjóður Norðurbings	389	Hólmavíkurhöfn	52
Hitaveita Grímsnes- og Grafnings	343	Hafnarfjarðarhöfn	47
Héraðsnefnd Árnesinga bs.	260	Veitustofnun Strandabyggðar	28
Vatnsv. Rangárp. ytra og Ásahr.	234	Tónlistarskóli Árnesinga	19
Höfði hjúkrunar- og dvalarheimili	228	Félags- og skólaþj. Snæfellinga	18
Byggðasafn Árnesinga	212	Listasafn Árnesinga	17
Slökkvilið höfuðborgarsvæðisins	207	Héraðsskjalasafn Árnesinga	9
Sorpstöð Rangárvallasýslu bs	197		

Lánasjóðurinn hefur skriflegar heimildir frá lántakendum sínum til birtingar upplýsinga um stöðu lána þeirra hjá sjóðnum. Þetta er til þess að geta birt í opinberum gögnum sundurliðaðar upplýsingar útlána sjóðsins og hvernig skipting milli sveitarfélaga og félaga í þeirra eigu er. Heimildanna var aflað í samræmi við 60. gr. laga um fjármálafyrirtæki, nr. 161/2002.

31 Hluthafar

Hluthafar sjóðsins eru 62, en hann er í eigu allra sveitarfélaga landsins. Reykjavíkurborg er eini hluthafinn sem á meira en 10% í sjóðnum með 17,5% hlut en samtals eiga 10 stærstu hluthafar sjóðsins 56%. Hér að neðan má sjá sundurliðun allra hluthafa sjóðsins í lok tímabils.

Sveitarfélag	Eignarhl. í %	Sveitarfélag	Eignarhl. í %
Akraneskaupstaður	2,41%	Langanesbyggð	0,62%
Akureyrarbær	5,49%	Mosfellsbær	1,49%
Árneshreppur	0,04%	Múlaping	2,99%
Ásahreppur	0,04%	Mýrdalshreppur	0,37%
Bláskógabyggð	0,63%	Norðurping	2,22%
Bolungarvíkurkaupstaður	0,83%	Rangárping eystra	1,67%
Borgarbyggð	1,78%	Rangárping ytra	1,72%
Dalabyggð	0,61%	Reykhólahreppur	0,30%
Dalvíkurbyggð	1,35%	Reykjanesbær	3,03%
Eyja- og Miklaholtshreppur	0,05%	Reykjavíkurborg	17,47%
Eyjafjarðarsveit	0,37%	Seltjarnarnesbær	1,16%
Fjallabyggð	2,39%	Skaftárhreppur	0,38%
Fjarðabyggð	3,34%	Skagafjörður	2,42%
Fljótisdalshreppur	0,03%	Skeiða- og Gnúpverjahreppur	0,37%
Flóahreppur	0,25%	Skorradalshreppur	0,02%
Garðabær	3,76%	Snæfellsbær	1,77%
Grindavíkurbær	1,09%	Strandabyggð	0,45%
Grímsnes-og Grafningshreppur	0,22%	Suðurnesjabær	1,09%
Grundarfjarðarbær	0,60%	Súðavíkurhreppur	0,30%
Grýtubakkahreppur	0,13%	Svalbærssstrandarhreppur	0,18%
Hafnarfjarðarkaupstaður	4,25%	Sveitarfélagið Árborg	3,05%
Hrunamannahreppur	0,24%	Sveitarfélagið Hornafjörður	1,35%
Húnabyggð	1,65%	Sveitarfélagið Skagatrönd	0,29%
Húnaþing vestra	0,89%	Sveitarfélagið Stykkishólmur	1,87%
Hvalfjarðarsveit	0,22%	Sveitarfélagið Vogar	0,42%
Hveragerðisbær	0,96%	Sveitarfélagið Ölfus	0,86%
Hörgársveit	0,17%	Tjörneshreppur	0,02%
Ísafjarðarbær	4,15%	Vestmannaeyjabær	5,81%
Kaldrananeshreppur	0,06%	Vesturbyggð	1,52%
Kjósarhreppur	0,08%	Vopnafjarðarhreppur	0,68%
Kópavogsbær	5,52%	Þingeyjarsveit	0,55%